

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

вісімнадцятої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(2 - 3 червня 2022р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТА

Матеріали

*вісімнадцятої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(2 - 3 червня 2022р. м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С.В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Ватуля Г.Л.*, д.т.н., проф., проректор з наукової роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В.Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А.В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Шаповал Г.В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання Факультету УПП Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Примаченко Г.О. к.т.н., ст.викладач кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

<i>С.В. Панченко</i> Індустріально-логістичні центри як сучасна модель інноваційного відродження економіки України	17
<i>В.Л. Дикань</i> Індустріальні парки як основа післявоєнного економічного відродження промисловості України	20
<i>А.С. Зайцева</i> Сутність поняття транспортно-логістичної інфраструктури, та її складових	22
<i>М.В. Корінь, О.А. Лановий</i> Розвиток ресурсного потенціалу підприємств залізничного транспорту в умовах становлення інноваційно-інформаційної економіки	25
<i>О.В. Маковоз</i> Транспортно - логістична інфраструктура як інструмент стійкого розвитку країни в сучасних умовах	27
<i>О.М. Синіговець</i> Інноваційні форми міжнародних економічних відносин як формування нових можливостей розвитку світового господарства	29

Секція «Міжнародна та національна транспортна інфраструктура»

<i>М.М. Багрій, В.В. Клименко</i> Основні питання розвитку та функціонування мультимодальних перевезень	32
<i>Є.І. Балака, М.Є. Резуненко</i> Вплив транспортно-логістичних процесів на валовий внутрішній продукт України та економічні наслідки блокування портів	34
<i>Г.С. Бауліна, А.О. Гукова, Т.В. Колодочка</i> Формування оптимальної технології функціонування міжнародного перевантажувального терміналу	36
<i>Г.С. Бауліна, Р.В. Самань, А.В. Пасіч</i> Підходи до удосконалення технології взаємодії станції та під'їзних колій	38

<i>I.L. Nazarenko , M.McKay Hoppman</i> Digitalization in railway transport by startups developing	245
<i>О.Р.Пазюк, А.В.Соломко</i> Проектування та розробка електронної адаптивної системи «викладач очима студента»	248
<i>О.Д.Стешенко</i> Оцінка сучасних цифрових технологій у фінансовій сфері	250
<i>В. І. Торопова</i> Цифрові платформи: інституціональний аспект	252
<i>П.О. Харламов</i> Застосування посиленого навчання в ланцюжках постачання та логістиці	254
<i>О.М. Харламова</i> Застосування технології «цифровий близнюк» для виробництва та логістики	256
<i>Н.Г. Челядінова</i> Інформаційно-аналітичне забезпечення в системі управління логістичними ризиками на транспорті	258

Секція «Управління соціально-економічними системами в умовах неоіндустріалізації та глобалізації (людина, технології, економіка)»

<i>В.К. Бабайлов</i> Соціальна економіка як явище неоіндустріалізації і глобалізації	261
<i>В.В. Блага</i> Деградація бюджетної системи як наслідок тіньової економіки	263
<i>В. В. Бобиль, М. А. Дронь</i> Антикризова складова обліково-аналітичного забезпечення банківського ризик-менеджменту	265
<i>В. В. Бобиль, С. В. Заремба</i> Розвиток системи інтегрованого бюджетування державних установ в умовах кризи	267
<i>Ю.Т. Боровик</i> Проблеми екології при утилізації будівельних матеріалів	269

УДК 330.101

ДЕГРАДАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ЯК НАСЛІДОК ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ

DEGRADATION OF THE BUDGET SYSTEM AS A CONSEQUENCE OF THE SHADOW ECONOMY

канд. екон. наук В.В. Блага

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

PhD (Econ.) V.V. Blaha

Kharkov National Automobile and Highway University

Тіньова економіка у нашій державі є дуже розповсюдженим явищем. Тіньові дії здійснюють не тільки приватні компанії, а й державні. Отож, тіньова економіка – це економічна діяльність, яка прихована від суспільства та держави і не контролюється та не враховується державою. Вона є складовою частиною неформальної економіки, але вона не охоплює її повністю, тому що не включає ті види діяльності, які не ховаються спеціально від суспільства та держави, наприклад, домашню економіку. Тіньова економіка включає нелегальні, кримінальні види економіки, але не обмежується ними. Економічні взаємини всіх громадян суспільства, що розвиваються стихійно, особливо в обхід існуючих державних законів та громадських правил – це і є тіньова економіка.

Природа економічних відносин, що знаходяться у тіні, складна та неоднорідна. Підприємницька діяльність на сьогоденному етапі розвитку характеризується як повністю нелегальними формами економічної діяльності (наприклад, виробництво якісних товарів, дозволених державою, але не врахованих), так і поєднанням у роботі одного й того ж підприємства законної та тіньової діяльності. Ми не розглядаємо кримінальну діяльність (підпільне виготовлення неякісної продукції – горілки, і навіть наркотиків, друкування фальшивих грошей).

Розглядаючи економічну діяльність у тіньовому секторі економіки, необхідно зазначити, що доходи в цьому випадку ховаються і не є оподаткованими економічною діяльністю. Практично будь-яке підприємство, яке приховує свої доходи або ухиляється від сплати податків, може вважатися тіньовою економічною діяльністю.

Звичайно, розміри та особливості діяльності у сфері тіньової економіки характеризуються багатьма аспектами, починаючи від величезних доходів, що витягуються з державного бюджету за допомогою корупційних зв'язків, закінчуючи ухиленням від сплати податків

самозайнятих репетиторів, робітниць манікюру, ремонтників, сантехніків тощо.

Якщо спробувати класифікувати тіньову діяльність і взяти за основу критерій її відношення до офіційної економіки, то по одному з підходів можна позначити деякі сектори тіньової економіки: «біла» тіньова економіка; «сіра» тіньова економіка; «чорна» тіньова економіка.

Варто зазначити, що тіньова економіка у відчизняній економіці характеризується великими масштабами та вже стала сектором економіки. Це стає великою перешкодою та має переважаючий характер в окремих галузях. В тих галузях, де велику роль відіграють неофіційні відносини та відносини проти закону це призвело, за оцінками окремих експертів, до тотальної корумпованості влади, низької ролі права та судової системи.

В кризових умовах сьогодення в економіці утворилися досить великі тіньові фінансові групи, які представляють собою господарські структури у владі, вони мають у якості покровителів різні органи державної влади, що розпоряджаються великим фінансовим капіталом та проводять широкомасштабну підприємницьку діяльність.

Цікавим є той факт, що наслідки розвитку тіньової економіки – це деградація бюджетної системи. Фінансовий капітал привласнює бюджетні кошти, використовуючи їх як основне джерело своїх супер доходів. Це призводить до маніпулювання бюджетними ресурсами та державною власністю, тому держава змушена користуватися позиковими коштами. В подібних умовах це вимушений засіб, на який йде держава для вирішення фінансових проблем, які виникають у суспільстві. Ми спостерігаємо звуження реального сектора економіки, на території нашої держави проводяться військові дії, розорення значної частини підприємств, банкрутство багатьох підприємств, зокрема в секторі малого підприємництва, а це приблизно 30% від їх чисельності.

Тіньова економіка як негативне явище в економіці викликала перерозподіл національного доходу на користь підприємницьких структур паразитичного споживання. Ми спостерігаємо, що зростання доходів у олігархів капіталів, що знаходяться в тіні, супроводжується розгортанням паразитарних структур. Ці інституціональні структури обслуговують тіньових підприємців.

Не тільки в Україні, а й у всьому світі до тіньової економіки склалося негативне ставлення, з нею у всіх країнах світу ведеться нещадна боротьба.